

Strategije za zmanjšanje hrupa na območju Alp

Hrup, ki ga povzroča promet, je ena največjih obremenitev okolja. Rezultati meritev hrupa v okolju, ki jih je opravilo svetovalno podjetje Müller-BBM (Planegg pri Münchnu), so pokazali, da stalne vremenske inverzije in obsežne vizualne povezave povzročajo izredno povečanje motečih učinkov delovanja zvoka, ki jim s postavljanjem protihrupnih ograj lahko kljubujemo le v nezadostnem obsegu.

[Več na strani 1](#)

Narodni park Visoke Ture na Koroškem: energetska gospodarstvo naj končno sprevidi, kje so meje

Območje Narodnega parka Visoke Ture, ki se razprostira okrog Velikega Kleka (Großglockner) in Pasterce v zvezni deželi Koroški, sodi k najbolj zavarovanim območjem v Alpah: A kljub temu si energetska gospodarstva prizadeva v osrčju narodnega parka zgraditi pregradni zid, pri čemer ga podpirajo koroški lokalni in deželni politiki, ki so glede vprašanj varstva narave popolnoma neosveščeni.

[Več na strani 2](#)

Škodljive snovi in hrup v alpskih dolinah

Ob zapori gotthardskega predora je bila opravljena raziskava vplivov hrupa in emisij škodljivih snovi zaradi prometa na osnovi analize stanja pred zaporo in po njej.

[Več na strani 2](#)

Strategije za zmanjšanje hrupa na območju Alp

Hrup, ki ga povzroča promet, je ena največjih obremenitev okolja. Rezultati meritev hrupa v okolju, ki jih je opravilo svetovalno podjetje Müller-BBM (Planegg pri Münchnu), so pokazali, da stalne vremenske inverzije in obsežne vizualne povezave povzročajo izredno povečanje motečih učinkov delovanja zvoka, ki jim s postavljanjem protihrupnih ograj lahko kljubujemo le v nezadostnem obsegu. Pri nadaljnjem naraščanju cestnega prometa bo zato celo pri strožjih mejnih vrednostih ravni hrupa, ki veljajo za posamezna vozila, hrup še vedno naraščal na magistralnih cestah in železniških progah v alpskih dolinah. Zaradi teh obremenitev pa so prizadeti zlasti ljudje, ki živijo v bližini čezalpskih prometnih tranzitnih poti. Švicarski zdravniki za varstvo okolja so zato 14. maja v Bernu skupaj z Alpsko pobudo priredili tiskovno konferenco, na kateri so predstavili seznam konkretnih zahtev, s katerimi bi v Švici lahko preprečili ali zmanjšali vire hrupa.

Poleg načelnih strategij za preprečevanje prometa, ki ni nujno potreben, večje preusmeritve preostalega tovornega prometa na železnico ter gradnje komunalne infrastrukture, tj. cest in železniških prog, ki bodo čim bolj prijazne za okolje, so bile postavljene tudi nekatere specifične zahteve. Tako Alpska pobuda zahteva, da se pri izračunavanju ravni hrupa v večji meri upoštevajo prostorske značilnosti alpskega območja, da se pri ocenjevanju območij, ki so prizadeta zaradi hrupa, vrednosti ravni hrupa seštevajo ter da se pri prostorskem planiranju upošteva taka razporeditev prometnih osi v poselitvena območja, ki bo ugodnejša z vidika varstva pred hrupom. Zdravniki za varstvo okolja so s svojimi zahtevami preusmerili pozornost na celostno obravnavanje vpliva prometa na človekovo zdravje, hkrati pa svetujejo, kaj lahko na tem področju stori vsakdo od nas.

Vir: <http://www.alpeninitiative.ch>.

Vsebina

Strategije za zmanjšanje hrupa na območju Alp.....	1
Dela na smučarski progi Raut v Sestu začasno ustavljena.....	2
Narodni park Visoke Ture na Koroškem: energetska gospodarstvo naj končno sprevidi, kje so meje.....	2
Škodljive snovi in hrup v alpskih dolinah.....	2
Izboljšanje pogojev na področju težjega tovornega prometa v Valaisu.....	2
Teden energije v Saas-Feeju od 17. do 21. junija.....	3
Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju leta 2005 na območju Narodnega parka Stilfserjoch	3
Trajnostno kmetijstvo in razvoj podeželja v gorskih območjih.....	3
Golf v Alpah.....	3
O tem in onem.....	4
Prireditve.....	4

Dela na smučarski progi Raut v Sestu začasno ustavljena

Krovno združenje za varstvo narave in okolja ter Svetovni sklad za varstvo narave (WWF) sta pri upravnem sodišču v Bolzanu vložila pritožbo zoper sklep, na podlagi katerega je deželna vlada novembra 2000 odobrila projekt izgradnje povezovalne proge Raut na območju občin Sesto in San Candido, čeprav je sosvet za PVO podal negativno izvedeniško mnenje. Medtem je občina San Candido že izdala gradbeno koncesijo, zaradi česar je dr. Burkard Zozin, pravni zastopnik obeh okoljskih organizacij, že zahteval prekinitev del.

Ker so se dela na progi že začela, je predsednik upravnega sodišča po skrajšanem postopku odredil prekinitev del, dokler ne bodo zaključena pogajanja o zahtevani ustavitvi gradnje.

Vir: tiskovno središče Krovnega združenja za varstvo narave in okolja, Južna Tirolska

Narodni park Visoke Ture na Koroškem: energetska gospodarstvo naj končno sprevidi, kje so meje

Območje Narodnega parka Visoke Ture, ki se razprostira okrog Velikega Kleka (Großglockner) in Pasterce v zvezni deželi Koroški, sodi k najboljše zavarovanim območjem v Alpah: lastnik zemljišča je namreč Avstrijsko planinsko društvo (Oesterreichischer Alpenverein). To območje je leta 1981 dobilo status narodnega parka, leta 1986 status posebnega zavarovanega območja, leta 1995 je bilo razglašeno za območje znotraj mreže Natura 2000, Svetovna zveza za ohranitev narave (IUCN) pa ga je leta 2001 priznala kot mednarodni narodni park kategorije II. A kljub temu si energetska gospodarstva prizadeva v osrčju narodnega parka zgraditi pregradni zid, pri čemer ga podpirajo koroški lokalni in deželni politiki, ki so glede vprašanj varstva narave popolnoma neosveščeni. S tem naj bi zadržali ledeniški obrus, od koder odteka voda v akumulacijo Margaritzen.

Planinsko društvo ter koroški referent narodnega parka in član koroške deželne vlade Georg Wurmitzer (Avstrijska ljudska stranka - ÖVP) z vso silo nasprotujeta tem skrajno sramotnim načrtom v Narodnem parku Visoke Ture. Predstavnike elektrogospodarstva, ki že desetletja poznajo dejanski položaj, sta pozvala k taki rešitvi problema, ki ne bo imela škodljivih posledic za narodni park in življenjski prostor reke Möll.

Informacije: Oesterreichischer Alpenverein (Avstrijsko planinsko društvo), e-pošta: peter.hasslacher@alpenverein.at
Narodni park Visoke Ture na Koroškem, e-pošta: kaernten@hohetauern.at

Škodljive snovi in hrup v alpskih dolinah

Ob zapori gotthardskega predora je bila opravljena raziskava vplivov hrupa in emisij škodljivih snovi zaradi prometa na osnovi analize stanja pred zaporo in po njej.

Švicarski kantoni Graubünden, Ticino in Uri so predstavili poročilo, iz katerega je razvidno, da je glavni vir onesnaženja zraka v alpskih dolinah težji tovorni promet. Opravljene so bile analize koncentracij dušikovega oksida, finega prahu, saj in števila delcev v času pred zaporo predora in med njo ter po ponovnem odprtju predora. Ker se je med tem časom promet preusmeril, je prišlo tudi do preusmeritve škodljivih snovi, kar je mogoče dokazati. Chur je zabeležil za 112 odstotkov in Roveredo za 142 odstotkov višje skupne vrednosti dušikovega oksida v primerjavi z enakim časovnim obdobjem predhodnega leta. Gibanje zračnih mas, obogatenih s škodljivimi snovmi, še dodatno otežujejo topografske značilnosti dolin. Ker so doline v zimskem in nočnem času slabše „prezračene“ kot v poletnem času in podnevi, so se strokovnjaki izrekli proti omilitvi prepovedi prometa tovornih vozil v nočnem času.

Podobne rezultate so pokazale raziskave o hrupnih obremenitvah, saj tudi tukaj topografske značilnosti vplivajo na poslabšanje položaja zaradi refleksije zvoka na gorskih pobočjih. Kot lahko preberemo v zaključku poročila, so visokogorske doline glede obeh vrst obremenitev veliko bolj občutljive kot ravninski predeli.

Vir: Der Tages-Anzeiger, 14.5.2002, NZZ, 14.5.2002

Analiza hrupa in emisije škodljivih snovi na gotthardski prometni osi

© Gesellschaft für ökologische Forschung e.V.

Izboljšanje pogojev na področju težjega tovornega prometa v Valaisu

Kanton Valais se je v pismu obrnil na zvezno ministrstvo za okolje, promet, energijo in komunikacije glede težkega tovornega prometa na prelazu Simplon. Kanton konkretno zahteva uresničenje naslednjih ukrepov: izgradnja t.i. potujoče avtoceste na relaciji od Spieza (severno od predora Lötschberg) do Domodossola (južno od Simplona), upoštevanje predvidenega minimalnega števila tovornjakov, zmanjšanje kontingentov težkega tovornega prometa v poletnem času, sistematična preusmeritev transporta nevarnih snovi na železnico in splošna prepoved tovrstnih transportov kakor tudi transportov s prikolicami prek Simplona.

Vir: sporočilo za javnost Kantona Valais z dne 14.5.2002

Teden energije v Saas-Feeju od 17. do 21. junija

21. junija bo na posebni slovesnosti predsednik državnega sveta Thomas Burgener v prisotnosti Adolfa Ogija, posebnega pooblaščenca OZN za šport, razvoj in mir, občini Saas-Fee podelil naziv „energetsko mesto“. Ob tej priložnosti bo občina Saas-Fee priredila „teden energije“, ki bo trajal od 17. do 21. junija in na katerem bodo sodelovali strokovnjaki in specialisti iz gospodarstva, raziskovalnega področja, kulture in politike, ki bodo širši zainteresirani javnosti predstavili svoje interese in stališča. Govorili bodo o možnostih za rešitve in delovanje v naslednjih tematskih sklopih: „podnebje in gorski svet“, „telo in duh“, „energija in zdravje“, „okolje in jaz“, „Premik v rabi električne energije k soncu“.

Znak kakovosti „energetsko mesto“ lahko prejmejo švicarske občine ne glede na velikost, če so sprejele ali uresničile izbrane ukrepe na področju energetske politike. Občine, ki so dobile to priznanje, so združene v posebnem društvu. Vsako leto izvajajo nadzore uspešnosti in sodelujejo pri izmenjavi izkušenj.

Vir: <http://www.energiestadt.ch>, <http://www.saas-fee.ch/news-d.html#Energiewoche>.

Svetovno prvenstvo v alpskem smučanju leta 2005 na območju Narodnega parka Stilfserjoch

V zvezi z organizacijo svetovnega prvenstva v alpskem smučanju, ki bo leta 2005 v Veltlinu, je uprava CIPRE-International Gian-Francu Kasperju, predsedniku Mednarodne smučarske zveze (Fédération Internationale du Ski), poslala pismo, v katerem zahteva, naj se svetovno prvenstvo izvede tako, da bo prilagojeno kraju prireditve. Uprava opozarja namreč na dejstvo, da ležijo posamezni kraji, v katerih bodo potekala tekmovanja, večinoma na območju Narodnega parka Stilfserjoch in da je tu predvidena gradnja novih objektov in novih smučarskih prog, čeprav bi zadostovala obstoječa infrastruktura. Uprava v pismu poziva k izvedbi prvenstva, ki bo v skladu z okoljevarstvenimi načeli in okoljskimi smernicami, ki jih je leta 1998 sprejela Mednarodna smučarska zveza sama.

Trajnostno kmetijstvo in razvoj podeželja v gorskih območjih

Dvesto udeležencev iz držav z gorskimi območji bo sodelovalo na mednarodni konferenci, ki bo potekala od 16. do 20. junija 2002 v švicarskem Adelbodnu in bo posvečena trajnostnemu kmetijstvu in razvoju podeželja. Obsežna razprava bo tekla tako o slabostih gorskih območij kakor tudi o prihodnjih izzivih. Kmetijstvo namreč v pomembni meri oblikuje prostor gorskih ekosistemov, je pa zaradi naravnih danosti v slabšem položaju, ko konkurira z ravninskimi predeli. V Adelbodnu bodo udeleženci konference iskali rešitve, ki bodo upoštevale raznolikost gorskega sveta in njegovih prebivalcev, ne bodo pa mogle v enaki meri veljati za vsa gorska območja po svetu. Konferenca predstavlja za Organizacijo za prehrano in kmetijstvo pri Združenih narodih (FAO) povezovalni člen med „Svetovnim vrhom prehrane: pet let kasneje“ v Rimu in svetovnim vrhom o trajnostnem razvoju, ki bo letos v Johannesburgu.

Vir: tiskovno sporočilo Zveznega urada za kmetijstvo. Več na <http://www.blw.admin.ch>.

Nadaljnji razvoj igrišč za golf na Južnem Tirolskem in v Vorarlbergu

© Gesellschaft für ökologische Forschung e.V.

Golf v Alpah

Gradnja oziroma širitev igrišč za golf je pogosto v nasprotju z drugimi rabami prostora. Poglejmo si dva primera. V občini Appiano/ Eppan na Južnem Tirolskem v Italiji poteka razprava o gradnji novega, 90 ha velikega igrišča za golf na območju Montiggler Wald. V ta namen bi bilo treba izsekati približno trideset hektarjev gozda. Argumentom turističnih delavcev nasprotuje stališče, da gre pri tem za mešani gozd, za katerega je značilna velika raznovrstnost rastlinskih in živalskih vrst in ki je pomemben tudi kot rekreacijsko območje za prebivalce središč, ki mejijo nanj. Univerzitetni profesor Gottfried Tappeiner zagovarja stališče, da novo igrišče za golf v občini Appiano/ Eppan ne bi povečalo števila turistov v kraju, za to je tudi navedel številne primere.

V občini Braz v avstrijski zvezni deželi Vorarlberg pa naj bi že obstoječe igrišče za golf razširili na območju, imenovanem Allmeine, ki ga sicer uporabljajo v kmetijske namene. Sodba vrhovnega sodišča je potrdila, da pašne pravice, s katerimi razpolagajo kmetje na Allmeine, obstajajo že od leta 1928 dalje, tako da je ukinitve teh pravic s strani mesta Bludenz nezakonita. Ali bo do širitve igrišča sploh prišlo, je sedaj odvisno od soglasja, ki ga mora zagotoviti vseh trideset kmetov.

Vir: Dolomiten online, 8.5.2002; Neue Vorarlberger Tageszeitung, 12.05.2002

O tem in onem

Romano Prodi o cestnem prometu v Alpah

Zaradi stalno naraščajočega cestnega prometa in njegove škodljivosti za okolje zlasti na območju Alp se je Romano Prodi, predsednik Evropske komisije, ob koncu ene od prireditev v okviru mednarodnega leta gora 2002 zavzel za uvedbo kombinirane oblike transporta blaga, ki vključuje tako železnico kakor tudi cesto. Prodi je mnenja, da je problematika cestnega prometa pomembna na vseevropski ravni in je zato ne bi smeli zanemarjati. Več o tem: http://www.news.bluewin.ch/article_print/0,1011,245504,00.html.

Žičniška povezava v Salzburgu odobrena

Sklep o izgradnji petega največjega avstrijskega smučarskega območja, ki se bo raztezalo med Krimmlom, Waldom, Gerlosom in Zellom v dolini Zillertal, je očitno sprejet, saj je bila dovoljena izgradnja novih povezovalnih žičnic, ki se bo začela v kratkem. Od letošnjega decembra naprej naj bi bilo za zimske športe na razpolago smučarsko območje s 55 žičniškimi napravami in 155 kilometri prog.

Vir: Salzburger Nachrichten z dne 11.5.2002

Razstava v innsbruškem Alpskem muzeju

Ob mednarodnem letu gora organizira mesto Innsbruck razstavo „vertikal – innsbruška severna veriga, razstava v mestu“, ki se odvija v osrednjem paviljonu v Angleškem parku in na drugih prizoriščih po celotnem območju mesta. Obiskovalcem je na voljo tudi avdio vodnik in posebna publikacija. Razstava je na ogled do 13. 10. 2002. Otvoritev osrednjega dela razstave bo 19.6.2002 ob 18.00 uri.

Nadaljnje informacije dobite pri Moniki Gärtner (e-naslov: museum@alpenverein.at). Vse prireditve Avstrijskega planinskega društva ob mednarodnem letu gora na naslovu: <http://alpenverein.at>.

Nova platforma za alpski turizem

Cilj južnotiroškega projekta Alpnet, ki prek sodelovanja z delovno skupnostjo za Alpe (Arge Alp) poskuša ustvariti novo platformo za alpski turizem, je najprej vključitev alpskih turističnih delavcev in podjetij v novo umestitev Alp na tržišču, v nadaljevanju pa oblikovanje skupne blagovne znamke turizma v Alpah. Za primer navajajo projekt, kot je „Bela knjiga za novo umestitev Alp na tržišču“, ali pa projekt, s katerim bi ponovno uveljavili in povečali poletno turistično ponudbo v Alpah.

Vir: http://www.provinz.bz.it/lpa/news/editors/edit_d.asp?art=LPA31075.

Mednarodni delovni tabori

V okviru projekta ReteNatura so organizirani različni mednarodni delovni tabori v zavarovanih območjih v Lombardiji, med drugim tudi na območju Alp. Mladi iz celega sveta bodo skupaj z lokalnimi prebivalci izvajali različne dejavnosti, katerih namen je ohranjanje narave in kulture tega področja. Za več informacij se obrnite na Giampietra Tentorija na e-naslov lecco@legambiente.org ali pa na spletni strani <http://www.legambiente.org>.

Prireditve

„Taksa za težji tovorni promet glede na obremenitev – leto zatem“ Konferenca o taksi za težji tovorni promet v organizaciji Zveznega urada za prostorski razvoj, 26. junija 2002 v Bernu (Švica). Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: http://www.are.admin.ch/pdf/LSVA_Tagung_d.pdf.

„Mednarodna konferenca o trajnostnem kmetijstvu in razvoju podeželja v gorskih območjih“.

Adelboden, 16.06.2002 - 20.06.2002 v organizaciji Zveznega urada za kmetijstvo (BLW). Kontaktna oseba: Hans-Jörg Lehmann, 3003 Bern. Spletni naslov: <http://www.blw.admin.ch>. Mednarodno leto gora je idealna priložnost za obravnavo tem iz 14. poglavja (trajnostno kmetijstvo in razvoj podeželja) Agende 21 skupaj s temami iz 13. poglavja (trajnostni razvoj gora). Istočasno na ogled potujoča razstava ob mednarodnem letu gora.

Več o tem: <http://www.sard-m2002.ch/>.

Teden energije v Saas-Feeju od 17. do 21. junija 2002. Informacije na temo energije, okolja in trajnostnega razvoja. Več na spletnem naslovu <http://www.energiestadt.ch> in www.saas-fee.ch/news-d.html#Energiewoche.

„Evropske gore – dopolnitveni prostor za mesta ali samobitni življenjski prostor?“ 17.06.2002, Erlangen. Inštitut za geografijo pri Univerzi Friedricha Alexandra Erlangen-Nürnberg (Institut für Geographie der Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg). Informacije na spletnem naslovu: <http://www.geographie.uni-erlangen.de/inst/>